

Ex quibus liquet, quondam tenetæ iudicium nostro interdicto fuisse perfimile, ut probat Paz de tenet. cap. 2. à num. 25. hodie non utique, cum de possessione lis vertatur in causis tenetæ, de qua iterum agere non licet, de quibus præter Paz speciali tractatu. Molin. de primog. lib. 3. cap. 19. Anton. Gom. in l. 45. Tauri. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 637. Matienz. & Azeved. in d. l. 9. & 10. Recop.

22 Quæritur utrum hodie, cum iudicium tenetæ sit possessorium, in quo de possessione principaliter agitur, locus sit interdicto de interim præparatorio, ut declaretur quis in possessione esse debeat, dum super proprietate pronunciat, cum eo tempore litigantes possint ad arma proflire super bonorum occupatione? Negat Molin. d. cap. 13. num. 71. quem sequitur alter Molin. disp. 638. num. 10. asserens, per supremum Consilium adhibendam esse providentiam, ne litigantes in scandalum labantur, vel data actuali possessione ei, qui meliori iure niti videatur, vel sequestro, aut administratione bonorum decreta: de quo Paz sup. cap. 2. num. 24. qui contra tenentes refert, & cap. 9. à num. 3.

Verf. Sic sanè quicquid Massuerus.

23 Interdicto de interim, etiam detentator iuvatur. Menoch. de retin. remed. ult. num. 18. Virgin. de Boccac. tract. de interd. uti possid. cap. 2. num. 85. Paz sup. cap. 9. num. 4. Valasc. consult. 79. num. 11. Sic & naturaliter possidentem manutenendum docet Menoch. cum aliis num. 16.

Ad Num. 6.

24 Controvertitur an manuteneri debeat ex hoc interdico possessor, qui adversus se habet iuris præsumptionem? De quo Menoch. supra à num. 21. Guttier. pract. lib. 3. quæst. 19. à num. 11. Azeved. cum pluribus in l. 2. num. 2. tit. 1. lib. 4. Recop. Avil. in cap. 1. Prætor. gloss. 1. num. 18. Palac. Rub. in cap. Per vestras, num. 46. de donat. int. Tusch. lit. M. concl. 79. Argel. de acquir. possess. quæst. 3. art. 4. ex num. 25. Marefcot. fusè variar. lib. 1. cap. 11. Salgad. de revent. Bullar. part. 2. cap. 16. num. 17. Mart. de iurisdic. part. 2. c. 5. Pro cuius resolutione nonnullos casus D. Covar. distinguit.

Verf. Primum, ubi de iuribus?

25 Quoties privatus castra, jurisdictionem, vestigalia, vel similia, quæ ad Principem iure communi spectant, occupat, aut exercet, cogi poterit ut de titulo possessionis doceat in promptu, alioqui iuribus regis privari debet. Greg. Lop. in l. 9. gloss. 9. tit. 4. p. 5. Marefcot. sup. num. 37. Menoch. num. 24. Mart. num. 15. Guttier. à num. 15. Azeved. num. 2. & alii plures, quos recensui supra, cap. 1. num. 146.

Verf. Secundo oportet.

26 Ad iustificandam possessionem in casu præcedenti sufficit titulus præsumptus, vel apparens, nisi ex ipso nullitas constiterit. Guttier. num. 8. Marefcot. num. 24. & 59. Mart. num. 32.

Verf. Tertio, quoties contra.

Præsumptio iuris non vehemens adversus 27 possidentem non impedit manutentionis beneficium. Guttier. num. 14. Menoch. ubi proximè. Marefcot. num. 19. & 45.

Verf. Quarto, non sic respondendum.

Si vehemens iuris præsumptio, & quæ 28 publica nititur autoritate, urgeat adversus possidentem, hic manutendus non erit. Menoch. num. 24. Marefcot. num. 39. Virgin. de Boccacis de interd. uti possid. cap. 20. num. 6.

Verf. Duodecimo, merito in hac.

Si uterque litigans se possedisse litis motæ 29 tempore probet, qui de antiquiori docuerit possessionem, quoad hoc interdico potior habebitur; nam regulariter prior prævalet possessio, ac posterior clandestina & turbativa creditur, donec de titulo constet. Menoch. de recup. rem. 15. num. 69. & de retinend. rem. 3. num. 725. Barbosa ex pluribus collect. cap. Licet causam, num. 12. de probation. Gam. decis. 54. Mascard. de probation. conclus. 1195. per tot.

Aliqua non prætermittenda præmissis sub- 30 jungere placet. Primum, quamdiu huius interdici effectus, ac manutentionis perseveret? Et sententiam latam super principali possessorio, cessare etiam si ab illa provocatio interponatur, resolvit Salgad. de Reg. protect. part. 3. cap. 12. num. 119. Menoch. de retinend. remed. ultim. num. 58. cum seqq. quod de iure communi plane procedit, quo appellatio in possessorio plenariis non operatur suspensivum effectum, ut ait Menoch. num. 60. at cum iure Canonico, & nostro Regio quoad utrumque effectum in eiusmodi causis admittatur appellatio, videtur dicendum, existentem in possessione ex interdico de interim, non esse spoliandum quamdiu sententia in possessorio plenario per appellationem, vel supplicationem, aut in integrum restitutionem executio suspensa est, prout Menochius non obscure insinuat. Confulas Cancer. variar. p. 3. cap. 14. à num. 12. Guttier. Canon. lib. 1. tit. 34. num. 113.

Secundo adnotandum quod omni iure ap- 31 pellatio interdicitur, etiam quoad devolutivum effectum à manutentionis decreto in hoc summariissimo iudicio. Salgad. de Reg. protect. part. 3. cap. 12. num. 60. 61. & 80. Menoch. sup. num. 48. cum seqq. Scaccia de appellation. quæst. 17. memb. 2. à princ. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 638. num. 10. Paz de tenet. cap. 12. num. 6. Trentacinq. variar. lib. 2. tit. de appell. resol. 15. num. 4. & 5. Idem de supplicatione dicendum cum Molina ibidem, ac Menoch. num. 53. etenim ubi illa prohibetur, hæc admitti non debet, nisi appellationem propter iudicium præcellentiam vetari contingat. Did. Per. in l. 8. verb. Supplicar. tit. 4. lib. 2. Ordin. Azeved. in l. 1. num. 2. tit. 19. lib. 4. Recop. Pichard. manu duct. ad prax. part. 1. §. 23. num. 3. At D. Covar. sup. num. 4. verf. Oportet ad huius rei, refert in Granatenfi Prætorio aliud observari, imò in tota Hispania usu

usu receptum asseverat Joan. Garf. de Nobilit. gloss. 1. §. 2. num. 5. Guttier. Canon. lib. 1. q. 34. num. 112. Monter. in pract. tract. 5. cap. 7. num. 5. Olim quoque in sumuario possessorio remedio, vulgò de tenetæ, apud supremum Consilium supplicans audiebatur, l. 9. tit. 7. lib. 2. Recop. quod interdico interim est perfimile. Paz cap. 2. ex numero 21. quamvis hodie contrarium induxerit lex finalis, tit. 19. lib. 4. Recop.

32 Tertio, nec de nullitate dicere licet. Menoch. num. 51. Scacc. q. 19. concl. 2. num. 17. Nec minor, aliusve privilegiatus adversus huiusmodi decretum restitutionis auxilio iuvabitur. Menoch. num. 49. Paz d. cap. 2. num. 28.

Ibi: Nam in corporalibus sat est.

33 Agens hoc interdico suam possessionem probare astringitur de tempore litis motæ, perturbationisve per adversarium illatæ, vel proximo contestationi. Menoch. de retinend. remed. 3. numero 556. Paz de tenet. cap. 2. num. 20.

SUMMARIUM.

- 1 Testis qualis esse debeat, & quis omni exceptione major censetur.
- 2 Infamia iuris notatus à testimonio prorsus removeatur, & qua illa sit.
- 3 Infamia facti definitur.
- 4 Hac infamia affectus quando in testem admitti possit, & quanta fides illi adhibenda.
- 5 Infamia canonica qua dicatur.
- 6 Laicus contra clericum in criminalibus an possit restificari, & num. 7.
- 8 Inimici testimonium non admittitur: quod declaratur, num. 9. & 10.
- 11 Inimicus reconciliatus utrum sit testis habilis.
- 12 Lex Athletæ, §. Dat remissionem, de excusat. tutor. expenditur, ac enodatur.
- 13 Cives, & alii de universitate quando pro ea rectè producantur in testes, & quam fidem faciant, & num. 14.
- 15 De defectibus, qui in iudicio adversum testes obijciuntur, remissivè.
- 16 De praxi ad opponendos eiusmodi defectus.
- 17 Si opponatur quid testi, ne deponat in probatione, quomodo iudex procedere debeat.
- 18 In secunda instantia admittuntur litigantes ad probationem defectuum in testes productos in ipsa: & quid de examinatis in prima, & num. 19. & 20.
- 21 Testes in secunda instantia producere non licet de eisdem articulis, aut directò contrariis.
- 22 Limitatur multifariam, ad num. 29.
- 30 Testes num teneantur respondere, atque jurare circa defectus, seu crimina, quæ obijciuntur eisdem?
- 31 De interrogationibus, quæ in omni testimonio apud nos prætermittuntur, ac generales legis vocantur.

D. de Faria Covar. Enucl.

32 Si iudex perperam procedens roget testem de crimine, vel infamia, quæ illi imputatur, ac ipse fateatur, huiusmodi confessio operabitur ad exclusionem testimonii, aut fidem minuendam.

33 Utrum ille non legitime interrogatus possit iurans celare veritatem?

34 Testis falso deponens coram iudice non suo, qualiter, & quando per eum puniri possit, ex num. 24. ad 32. & ad num. 42.

43 Si Ecclesiasticus procedat in clericum, qui in foro seculari testificans pejeravit, nequibit inhibere iudici laico, ne in causa principali procedat, donec iudicium super perjurio absolvatur.

44 Iudex laicus potest procedere ad detectionem falsitatis, quam clericus testis coram eo admittit, quatenus ad causam principalis expeditionem opus sit.

CAPUT XVIII.

Testes ab omni labe criminis, infamiae, 1 atque suspicionis exemptos esse oportet, cap. Constituimus 3. quæst. 5. cap. Si testes 4. quæst. 3. Ant. Gom. variar. lib. 3. cap. 12. num. 15. Tusch. Practicar. lit. P. concl. 191. num. 30. Aug. Barbosa collect. cap. Testimonium, num. 2. de testib. Azeved. in l. 9. num. 103. tit. 17. lib. 4. Recop. Mascard. de probat. concl. 5. num. 18. & concl. 464. & concl. 1357. Joan. Crot. tract. de testib. à princ. In testibus sunt perpendenda ætas legitima, qualitas status, & personæ conditio. Medic. de definitionib. defin. 12. num. 2. Ille igitur omni exceptione major habetur, cui objici nihil potest, quod illi fidem auferat, aut diminueat. D. Covar. de matrim. part. 2. cap. 8. §. 12. num. 17. & 18. Cancer. variar. part. 1. cap. 20. num. 87. Mascard. conclus. 6. num. 70. & hæc qualitas in quolibet præsumitur, donec aliud appareat. Farinac. in Praxi, de falsit. quæst. 158. num. 99. Cancer. part. 1. cap. 6. num. 68. attamen si pro forma lex ad aliquem actum desideret testes exceptione omni majores, id probare est opus, ut præfati cum aliis tenent.

Ad Num. 1.

Est infamia triplex, juris, facti, & cano- 2 nica, qua testes notari possunt. Crot. supra cap. 3. ex num. 14. Juris infamia definitur, quod est læsæ dignitatis status moribus, ac legibus reprobat. Tusch. lit. I. concl. 107. num. 1. Cardos. in praxi iudic. verb. Infamia, num. 1. Farinac. de testib. quæst. 56. num. 1. sicut deducitur ex l. Cognitionem §. 1. de var. & extraord. cognit. qui hac aspergitur macula profus à testimonio ferendo repellitur, l. 8. tit. 16. part. 3. Tusch. num. 3. Cancer. num. 91. d. cap. 20. Crot. num. 20. Greg. Lop. in d. l. 8. Azeved. sup. Cujac. ad tit. de testib. cogend. in fin. Guazzin. de defensione reor. def. 19. cap. 10. num. 3. Jul. Clar. sentent. lib. 5. cap. fin. q. 24. num. 13. Mascard. d. conclus. 1357. num. 5. Sed nec facit indicium. Barbosa de pofest. Episc. part. 2. alleg. 43. num. 25. Huiusmodi testes, etiam nemine opponente, iudex repellit. Crot. num. 24. Anton. Gom. d. cap. 12. num. 22. Sanch. Consil. Moral. lib. 6. cap. 5. num. 22. P dub.

dub. 6. num. 3. Mascard. ubi proximè. num. 12. Farinac. quæst. 62. num. 192. Facit lex Quos prohibet 7. de postuland. Et licet testis inhabilis, aut suspecti fides roboretur per contemtem egregiæ existimationis, ita ut plenè probet, Ant. Gom. num. 21. vers. Item adde. Farinac. num. 328. Mascard. num. 7. id tamen non procedit in laborante juris infamia. Crot. num. 21. Cancer. d. cap. 20. num. 91. Mascard. ubi proximè. Farinac. num. 340. De infamia juris, ac ejus effectibus, atque differentiis, latè Petr. Gregor. Syntagmat. lib. 31. c. 29. Farinac. Crot. Barbosa, Mascard. ubi nuper laudati.

3 Facti infamia est apud graves ac honestos viros læsa existimatio. Tusch. lit. I. concl. 107. num. 10. Morl. Empor. Jur. lib. 1. tit. de fid. instrum. quæst. 23. num. 11. Barbosa d. alleg. 43. num. 17. Crot. sup. num. 15. Sanch. d. lib. 6. cap. 3. dub. 4. ubi ait quæ concurrere debeant, ut infamia facti incuratur, scilicet ut sit communis opinio, ut voce per plures in vulgus prodierit, ut sit apud bonos & graves viros, ut à probabili suspitione proveniat. De differentiis inter utramque infamiam agit Barbosa ex num. 18.

Verf. Hec enim est facti infamia.

4 Infamiâ facti notatus non censetur testis idoneus, ideo in causis criminalibus, matrimonialibus, ac arduis civilibus non admittitur. Gregor. Lop. in l. 8. gloss. 2. tit. 16. p. 3. Tusch. lit. I. conclus. 209. Crot. de testib. d. cap. 3. à num. 30. Mascard. de probat. concl. 738. num. 1. & 3. Jul. Clar. d. quæst. 24. num. 13. Farinac. de testib. quæst. 56. num. 107. 109. & 115. Idem erit in causa criminali civiliter intentata. Crot. num. 32. licet alii contra, Farinac. num. 119. Nec infamis in sui similem testificari conceditur, latè Morla d. quæst. 23. per tot. Farinac. num. 44. Quamquam regulariter in civilibus hujusmodi infamia non repellat, Farinac. num. 100. sed integra fides testi non adhibetur. Mascard. sup. num. 20. Farinac. num. 112.

5 Additur tertia species infamiæ, quæ canonica dicitur, quam contrahit quisque peccati lethalis reus, quamdiu in crimine perseverat, quæ etiam à testimonio repellit. Crot. num. 17. & 38. cum seqq. Morla num. 10. Azeved. in l. 2. num. 5. tit. 8. lib. 4. Recop. Farinac. d. quæst. 56. num. 282. & 283. Infamia occulta etiam juris, testem non reddit inhabilem. Paz de renut. cap. 40. num. 10. Farinac. num. 86. Azeved. in l. 7. num. 13. tit. 9. lib. 3. Recop.

Ad Num. 2.

6 Scire oportet, laicum in criminalibus non recipi in testem adversus clericum etiam primæ Tonfuræ, nisi in criminibus notoriis, vel exceptis, aut si aliter veritas indagari non possit, de quo Farinac. de testib. q. 61. à num. 98. Barbosa collect. cap. de catero, de testib. ubi plures, Crot. d. cap. 3. num. 54. cum seqq. Mascard. concl. 1359. ex num. 44.

7 Ubi laicus deponere permittitur in clericum, ambigi solet, an corpore sic vitiati, ut ad Ordines sacros promoveri non possint, excludi debeant à testimonio ferendo? Affirmant, nixi Pontificis auctoritate, Didac. Per. in l. 1.

colum. 14. vers. Irregulares, tit. 3. lib. 1. Ordin. Barbosa sup. num. 5. Bernard. Di. z. prax. cap. 131. num. 4. Cur. Philip. p. 3. §. 10. num. 3. Quam sententiam D. Covar. impugnat: dici tamen posset, quod voluerit Pontifex, nullum testem esse recipiendum contra Presbyteros, qui saltem aptitudine in eorum numero recenseri nequiret.

Ad Num. 3.

Nemo idoneus testis est in causa inimici, 8
l. Si quis testibus 16. C. de testib. l. 13. l. 22. tit. 16. p. 3. cap. Meminimus 13. de accusat. cap. accusatores 3. q. 5. & ibi Glossa, Greg. Lop. in d. l. 22. gloss. 2. & 3. Farinac. quæst. 53. ex num. 3. Ant. Gom. variar. lib. 3. cap. 62. num. 14. Lairea allegat. sisc. 48. num. 37. Escob. de purit. sanguinitat. part. 1. quæst. 12. Sanch. Conflior. Moral. lib. 6. cap. 5. dub. 14. num. 9. Mantic. de conject. ultimar. voluntat. lib. 12. tit. 5. num. 4. Tusch. lit. I. conclus. 149.

Inimicus capitalis nullo in crimine etiam 9
læsa majestatis ad testificandum admittitur, cap. Per tuas, el primero, de simon. l. 13. tit. 16. p. 3. Gregor. Lop. in d. l. 13. gloss. 2. Tusch. supra num. 18. Mascard. concl. 1114. num. 7. & 8. Anton. Gom. Farinac. & alii pronuper laudati, & per Barbof. in d. cap. Per tuas, num. 2. Nec per torturam suspicio purgatur, Farinac. supra num. 10. Bossius prax. tit. de inquisit. num. 52. Guazzin. de defens. reor. defens. 19. cap. ultim. num. 8. Ex quibus causis capitalis inimicitia præsumatur, tradit lex 22. tit. 16. p. 3. Farinac. quæst. 49. à princip. qua affectus nec ad inquirendum deponere valet, quamquam cæteri inhabiles sufficiant. Bossius supra num. 3. & 52.

Levior autem inimicitia, tamen si testem 10
non omnino repellat, fidem tamen pro arbitrio judicis attenuat, l. 6. tit. 33. p. 7. Greg. Lop. in d. l. 22. gloss. 2. Tusch. & Ant. Gom. ubi proximè. Avendann. de exeq. mandat. part. 2. cap. 5. num. 6. vers. Quod jure. Farinac. d. quæst. 53. num. 51. & 54. An credendum sit productio in testimonium, si profiteatur se inimicum ejus, in quem producit, tradit Bossius supra tit. de opposit. cont. test. num. 64. qui affirmativè resolvit, cessante fraude, & nisi ex intervallo post depositionem id patefaciat.

Ibi: Quæ quidem suspicio minimè tollitur.

Recens inimici reconciliatio non prodest, 11
ut ad testificandum admittatur in reconciliatum: secus si jam diu præcesserit. Farinac. d. quæst. 53. num. 58. & 59. Crot. d. cap. 3. num. 111. Ant. Gom. d. num. 14. vers. Limita tamen. Jul. Clar. supra q. 24. num. 6. Menoch. de arbitr. lib. 1. q. 28. num. 8. Mascard. concl. 657. num. 47. & 48. Tusch. lit. I. concl. 149. num. 20. Possent tamen post reconciliationem brevi tot, ac tanta veræ charitatis, & amicitiae opera invicem inter reconciliatos exhiberi, ut omnis odii suspicio penitus extirpetur, veluti (quod frequenter contingit) cum familiaris pacis stabiliendæ gratiâ per nuptias affinitate junguntur, in quo judicantis arbitrio locus erit.

Ibi:

Ibi: Cui objicitur textus in l. Athleta.

Ad Num. 5.

12 Hujus loci cum elogio meminit Menochius ubi proximè, & quidem lex, quæ objicitur, parum urgere videtur ex rationis diversitate; etenim aliud est, falsò deponere in inimicum; & aliud liberos curæ inimici committere, ut ipse administratione tutelæ oneretur. Illud quotidie dolentes experimur: hoc perarò evenire solet, cum munus tuendi filios magis dilecto amico parens credere præsumatur, ut notatur in l. Duo sunt Titii 30. de testam. tutel. de qua Cujac. lib. 6. quæstion. Pauli; ideo cum majus periculum verteretur in admitendo reconciliato ad testificandum, majorem oportuit adhiberi cautelam, l. 1. §. Sed si quis, de Carbon. edict. ita ut ad excludendam suspitionem falsi testimonii antiqua, & firma reconciliatio desideretur; ad elidendam verò fraudem in datione tutoris recens sufficiat, cujus conjecturæ locus non datur, ubi alia rationabiliter capi potest. Sic quoties inimico nondum reconciliato parens tutelam filiorum signat, prava mens in testatore præsumitur, unde tutor excusatione juvatur, l. Athleta; §. Dat remissionem, de excusat. tutor.

Ad Num. 4.

13 Cives, oppidani, alique de universitate pro eadem rectè producuntur in testes, si de communi utilitate controversatur, nec ex litis eventu proprium, privatumque commodum sint percepturi. Gregor. Lop. in l. 18. gloss. 6. tit. 16. part. 3. Mascard. concl. 295. num. 19. Menoch. de arbitr. lib. 2. cas. 106. num. 4. & 13. Farinac. de testib. quæst. 60. num. 453. & 495. Villalob. Arar. commun. opinion. lit. T, num. 107. & 108. Bobad. Politic. lib. 3. cap. 8. num. 96. ubi de decurionibus, Did. Per. in l. 22. tit. 11. lib. 4. Ordin. Afflict. decis. 400. num. 1. 2. Barbosa collect. cap. Insuper, num. 2. & 6. de testib. ubi plures. Sed si ex lite tam exiguum sit, quod in utilitatem privatorum cedere possit, ut verosimiliter propter id peccare non videantur, judicantis arbitrio recipi non prohibentur in testes. Gregor. Lop. ubi proximè. Joan. Garc. de Nobil. gloss. 25. num. 6. Barbosa ubi proximè. In criminalibus causis, ac civilibus arduis testimonium civis, vel similibus pro sua universitate non admittitur. Farinac. num. 508. 521. & 522. Menoch. num. 17. Quando causa ad universitatem, vel ad singulos attineret censetur, pluribus docet Farinac. ex num. 498. qui latissimè disserit num. 450. cum seqq.

Ibi: Quin & ipse admonendum.

14 His qui pro sua universitate testimonium ferunt, etsi nullum sperent commodum, plenè non creditur, propter affectionem. Gregor. Lop. supra. Barbosa num. 5. Farinac. num. 456. Bobadill. num. 79. Ursill. ad Afflict. decis. 400. num. 2. etsi Menoch. num. 8. & 9. opinetur, integram fidem eisdem adhibendam esse pro personarum qualitate, juxta judicantis arbitrium.

D. de Faria Covar. Enucl.

De repulsis, quæ testibus in judicio produ- 15
ctis objiciuntur, & quæ formâ, & tempore, videndus Pichard. manuuct. ad prax. part. 1. §. 9. num. 3. & part. 3. §. 3. num. 29. Paz prax. rom. 1. temp. 9. Azeved. in l. 1. tit. 8. lib. 4. Recopil. Marant. de ordin. judicior. part. 6. act. 13. à princip. Cur. Philip. part. 1. §. 16. num. 30. Monteros. pract. tract. 2. Guttier. Practicar. lib. 1. quæst. 64. Bossius prax. tit. de opposit. cont. test. in princip.

Ex quibus constat, quod facta probationum 16
publicatione, opponuntur adversus testes defectus, ad quod jure communi nullus terminus præfinitus habetur, sed usquedum sit in causa conclusum objicere licet, & judex ad probationem pro arbitrio tempus decernit. Apud nos à die intimatae publicationis intra sex partibus objicere contra testes permittitur, quibus elapsis, nec minor per restitutionem opponens auditur, deinde ad defectuum probationem terminum arbitrariè judex concedit, qui excedere nequit dimidium ejus, qui ad causam principalem fuit assignatus: sit testificationum publicatio, sed repulsæ contra reprobatos testes non recipiuntur: si aliquis ex litigantibus possit petere restitutionem adversum omisfam probationem in causa principali, testes non examinantur, nisi post quindecim dies à facta publicatione; quia hoc tempus duntaxat privilegiatis tribuitur ad præfatam restitutionem postulandam, l. 1. 2. & per tot. tit. 8. lib. 4. Recop. & nostrates pronuper recens observarunt.

Quod si dum probatio super principali age- 17
batur, aliquid in testem ad illius exclusionem opponatur, si in continenti de defectu constet, illicò rejicitur; sed si altiore requirat indaginem, testimonium recipitur, reservata probatione repulsæ in tempus post publicationem. Menoch. lib. 2. præsumpt. 47. num. 7. Azeved. in l. 1. num. 4. tit. 8. lib. 4. Recop.

Verf. Ego verò illud.

Quamvis in appellationis judicio terminus 18
concedatur ad probandos testium defectus, nequibunt tamen probari contra productos in prima instantia. Avendann. de exequend. mandat. p. 2. cap. 5. num. 29. Guttier. supra num. 2. Didac. Per. in l. 1. ad fin. tit. 4. lib. 3. ordin. Azeved. in d. l. 1. num. 5. & in l. 4. in fin. tit. 9. lib. 4. Recop. Cur. Philip. part. 5. §. 3. num. 5. Paz supra num. 7. Marant. num. 13. Ursill. ad Afflict. decis. 266. num. 1. & 2.

Verf. Deinde scio.

De jure objectiones contra testes primæ in- 19
stantiæ in secunda admitti non solent, ut videre est apud proximè laudatos: sed aliud in Granatensi Cancellaria observari, modò in ipso appellationis libello repulsæ exprimentur, D. Covarruvias asseverat, cujus praxis meminere Paz ubi proximè. Azeved. in d. l. 1. num. 9. qui sic obtinuisse non semel Placentiæ testatur, Pichard. supra part. 1. §. 9. in fin. quod etiam de jure procedit, cum judex à quo repulsas rejicit, aut testes super illis examinare omisit.

P 2

Gut-